

נר שמואל



לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

להושענא רבה תשע"ו

# שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: [n101@okmail.co.il](mailto:n101@okmail.co.il) פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

## נזיר - מ"ג

1. לעיל אמר רבה מרב הונא - נטמא למת ואח"כ נכנס לאהל לוקה פעמים, אבל בטומאה וטומאה לא. לכאורה הרי גם בטומאה וביאה אין תוספת טומאה?  
ביאר ר' יוחנן - [פי' הרא"ש] בטומאה וביאה - מדובר שנכנס נזיר טהור לבית אהל מת, טומאתו וביאתו בבת אחת, וחייב שתיים, לא יטמא ולא יבא. בטומאה וטומאה - מדובר בשדה ואף אם נטמא לשני מתים בבת אחת, כיון שהם איסור אחד, לוקה אחד.
2. הקשו - כשהכניס ידו לבית נטמא כאילו נוגע במת, ועל 'לא יבא' עובר רק כשנכנס רובו, ואז כבר טמא הוא, ומדוע מתחייב שתיים?  
א. ר' אלעזר - כגון שנכנס כשידו צמודה לגופו, חלו שני האיסורים יחד.  
ונדחה - אי אפשר שלא נכנס חוטמו בתחילה, וירדה עליו כבר טומאה.  
ב. רבא - כגון שהטה גופו לאחור, ונכנס רוב גופו קודם שנכנס חוטמו, וחלו שני האיסורים יחד.  
ונדחה - אי אפשר שלא תכנס אצבע רגלו בתחילה, וכבר נטמא.  
ג. רב פפא - כגון שנכנס בשידה תיבה ומגדל, ובא חבירו וגילה מעליו את המעזיבה, וחלו שניהם יחד.  
ד. מר בר רב אשי - כגון שנכנס כשהאדם גוסס, ויצאה נשמתו כשהתיישב הנזיר. וחלו שניהם יחד.
3. ברייתא לגבי איסור טומאת כהן - לת"ק: 'להחלו' - אינו מוזהר עד שימות. לרבי: 'במותם יטמא' - אינו מוזהר עד שימות. במה נחלקו?  
א. ר' יוחנן - רק במשמעות דורשיו, מהיכן ללמוד זאת.  
ב. ריש לקיש - לת"ק - אפילו על גוסס מוזהר, כיון שרוב הגוססים מתים, ניתן לקרוא לגוסס חלל. לרבי - 'במותם' רק כשימות.
4. אליבא דריש לקיש כיצד ת"ק ורבי יפרשו את הפסוק שכנגדם?  
ת"ק - למד מ'במותם' שהנזיר או הכהן לא יטמא ממת, אבל יכול להטמא מנגעתם ומזיבתם. ורבי למד זאת מכך שלא נכתב 'במות'.  
רבי - למד מ'להחלו', שכהן שהוא כבר טמא מת [מחולל] אינו אסור להטמאות, ות"ק למד זאת מכך שלא נכתב 'להחלו'.
5. הסובר שכהן מוזהר על הגוסס כיצד יישב את הברייתא - 'אדם אינו מטמא אלא עד שתצא נפשו, ומגויד וגוסס אינם מטמאים'?  
לטמא כמת מטמא רק שתצא נפשו, אבל איסור לכהן להתחלל יש גם מגוסס.
6. רב חסדא בשם רב: נקטע ראשו או אבר אחר של אביו או שאר קרובו של הכהן, אינו יכול להטמאות לו. מה הטעם?  
'לאביו' בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר.  
אמנם אם הולך במקום שמשם כגון בקעת ערבות, וחתכו גנבים את ראשו של אביו ודאי שיטמא לו שהרי לכל מת מצוה התירו לו להטמא כ"ש לאביו.
7. איזהו מת מצוה - כל שאין לו קוברין, אבל אם היה חי והיה קורא ואחרים עונין - אין זה מת מצוה, ואף כאן הבן הכהן יכול לשכור אחרים ומדוע הותר?  
כיון שהולך בדרך וקשה למצוא אחרים נחשב כמי שאין לו קוברים.
8. מה דרשו בברייתא מהפסוק לגבי כהן 'ולאחותו הבתולה... לה יטמא'?  
לה הוא מטמא, ואינו מטמא לאיבריה שנכרתו מגופה, קל וחומר מכך שאינו מטמא לאבר מן החי של אביו שקרוב לו יותר.  
אבל מותר לו לחזור לאחור קבורת אביו לחפש ולהביא עצם כשעורה [שיעור טומאת מת] שלא נקברה.  
ואין להקשות מברייתא זו על רב חסדא, כיון שהיא בשיטת ר' יהודה המתיר לכהן להטמא לאביו אף אם גופו חסר.  
כדאמר רב יהודה - אינו מיטמא על אבר מן החי של אביו, אבל מיטמא הוא לאבר מן המת של אביו.  
ואף ר"א בן יעקב סבר כר' יהודה כדמצינו בברייתא - לה מיטמא ואינו מיטמא לאברים, פרט לכזית מן המת, וכזית נצל, ומלא תרוד רקב, ויכול ליטמא לשדרה ולגולגולת, ולרוב בניינה ולרוב מניינה, דכתיב: ואמרת אליהם, הוסיף לך הכתוב טומאה אחרת.  
ולמדו כשם שבאחותו שגופה תלוי בו, הותר, כך בכל קרובו שגופו תלוי בו, מיטמא לשדרה ולגולגולת ולרוב בניינה ולרוב מניינה.  
ורב שאסר להיטמאות לאביו כשאינו שלם סבר כהתנא בברייתא הבאה - מעשה שמת אביו של רבי יצחק בניגזק, ובאו והודיעוהו לאחר שלש שנים, ובא ושאל את ר' יהושע בן אלישע וד' זקנים [שעמו] אם יכול להעבירו לקבורת אבותיו, ואמר: לאביו בזמן שהוא שלם, ולא בזמן שהוא חסר.